

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předložila studentka: Aneta Karlová

Název: Terénní výuka biologie rostlin pro žáky 2. stupně ZŠ v rámci distančního vzdělávání

Oponentka: PhDr. Lucie Hlaváčová, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce má 83 stran z toho 10 stran příloh. Formální členění práce je v pořádku, s logickou návazností. Text je čtivý a psaný projev na dobré úrovni. Informace jsou v textu citovány, avšak v seznamu literatury chybí některé citované zdroje (např. Becker et al., 2017).

Práce je tvořena z teoretické a praktické části. Cíle jednotlivých částí jsou implicitně zmíněny v úvodu. Z názvu práce vyplývá, že vytvořená terénní výuka je primárně navržena pro distanční vzdělávání, z kontextu práce je pak ale patrné, že se jedná spíše o sekundární záležitost. Ačkoliv si s danou skutečností autorka poradila velmi dobře, věřím, že pokud by to byl její primární záměr, jak uvádí název práce, mohly být některé instrukce a podklady trefněji koncipovány.

Teoretická část je rozsáhlá, jsou zde uvedeny relevantní témata. Velmi vhodná je kapitola terénní výuka, v níž jsou zmíněny zajímavé informace a poznatky z různých tematických oblastí. Autorka se zde mimo jiné věnuje vývoj terénní výuky, přičemž vychází již z dob 17. století a žel končí dobou po roce 1989. Bylo by vhodné zmínit nějaké nejaktuálnější trendy a možnosti využití terénní výuky, především s důrazem na botaniku. Součástí teoretické části je i kapitola věnovaná distanční výuce i jejím konkrétním výhodám a nevýhodám.

Praktická část zahrnuje terénní výukový program zaměřený na biologii rostlin, konkrétněji na stonek druhotně tloustnoucích rostlin a následně problematiku související s přemnožením kůrovce. Výukový program zahrnuje teoretický přehled pro učitele a metodické instrukce k jednotlivým navrženým aktivitám. Pro koncepci distančního vzdělávání jsou vytvořeny pracovní listy, tak, aby žáci mohli plnit jednotlivé úkoly samostatně. Oceňuji nápaditost výukového programu, který je strukturován s určitou myšlenkou a návazností jednotlivých aktivit. Velmi významné jsou především aktivity vázané přímo na místo lesa, avšak s možností navštívit libovolný les. Některé aktivity jsou koncipovány spíše diskuzní formou (popř. formou prací s textem v podobě distanční verze), tyto aktivity jsou sice zajímavé, ale v zásadě není úplně nutná přítomnost v lese, jelikož by se daly plnit i ve třídách. Tuto skutečnost však i sama autorka reflektuje v rámci získaného hodnocení od žáků.

Autorka výukový terénní program vedla v rámci prezenční výuky se žáky 6. tříd ZŠ a distanční formu žáci absolvovali samostatně, přičemž absolvovaný program žáci doložili vyplněnými pracovními listy a případnými fotografiemi.

Hodnocení výukového programu ze stran žáků autorka předkládá spíše subjektivně pojatou formou, což je pochopitelné z hlediska žáků účastnících se prezenční výuky, jelikož hodnocení proběhlo pohybovou aktivitou. Žáci účastníci se distanční formy však odevzdávali vyplněné pracovní listy, takže bylo možné udělat určitý souhrn žákovských názorů, poznatků atp. Vzhledem k názvu práce by to byly i poměrně relevantní informace.

Velmi oceňuji nápad autorky vytvořit terénní výukový program pro formu distančního vzdělávání a některé navržené aktivity jsou opravdu zajímavé a podnětné. Myslím však, že pro formu distanční výuky se dalo mnohem více pracovat s fotografiemi, jež by nejen doložily přítomnost žáka v lese, ale zároveň by jej přiměly zapojit hlubší pozorování přímo v přírodě.

Na základě výše uvedených připomínek však předkládaná práce splňuje nároky kladené na typ bakalářských prací a doporučuji ji k obhajobě.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- Uveďte, prosím, přehled konkrétních změn/úprav navrženého výukového programu, které navrhuje v důsledku zpětné vazby ze stran žáků, pedagogů a vlastní zkušenosti.
- Existují nějaké aktuální terénní výukové programy, které je možné uplatnit v rámci distanční výuky? V čem se shodují nebo liší ohledně Vámi navrženého programu?

V Praze, dne 8. 9. 2022

PhDr. Lucie Hlaváčová, Ph.D.